

STYRKER SOM KOMPAS FOR UNGES VALG AF UDDANNELSE

Case interview med Midtbyklubben Århus om styrkebaseret udvikling

De unge i landets fritidsklubber er bedre rustet til at vælge uddannelse, når de kender deres personlige styrker. Fritidscenter Randersvej i Århus har søsat et udviklingsprojekt, der skal hjælpe unge til at finde den indre motivation og træffe de rette uddannelsesvalg.

Når unge vælger uddannelse, følger de så deres hjerte, eller er de mere påvirket af omgivelserne end godt er? Fritidsleder Elin Andersen, Midtbyklubben, er ikke i tvivl.

”Der er mange interesser i uddannelsessystemet, både fra lærer- og forældreside, og de unge er også meget påvirket af vennerne. Derfor kan de let komme til at starte på en uddannelse, som de i bund og grund ikke har lyst til. Det er der rigtig mange, der gør, og konsekvensen er stort frafald”, forklarer Elin Andersen. Derfor er det så vigtigt at hjælpe de unge til at finde ud af, hvad de selv har lyst til. Det handler om at fange den indre motivation, så de bedre kan træffe egne personlige valg. Og hvordan gør man så det?

FOKUS PÅ DET DER FUNGERER

Midtbyklubben er en del af Fritidscenter Randersvej, der omfatter seks fritids- og ungdomsklubber og to pædagogiske legepladser i Århus Kommune. Her arbejder man målrettet på at nå kommunens målsætning om at 95 % af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Et vigtigt middel til at nå målet er at hjælpe de unge med at finde og bruge deres personlige styrker, når de skal vælge uddannelse. Det sker ved hjælp af illustrative VIA styrkekort, der anvendes som redskab til at skabe dialog og refleksion hos de unge om, hvad de er rigtig gode til, og hvad de brænder for. Metoden er hentet fra den positive psykologi og kortene udviklet i samarbejde med repræsentanter for UCC Lillebælt og konsulentvirksomheden Gnist.

”Styrkekortene adskiller sig positivt fra andre værktøjer ved at være orienteret mod de unges ressourcer frem for svagheder. De unge, vi gerne vil have fat i, har mange gange oplevet at falde ud af et system og fejle. De bliver traditionelt mødt med krav om at rette fejlen og løse problemet. Her gør det en stor forskel at arbejde med styrker, hvor vi i stedet bygger dem op med udgangspunktet i det, de kan. Når der er fokus på det, der fungerer, får vi skabt en helt anden dialog og refleksion.

Udfordringen er så at få styrkerne forankret, så de unge kan tage dem med sig og bruge dem aktivt i deres liv uden for klubben”.

STYRKER SOM KOMPAS

En anden umiddelbar fordel ved styrkebaseret udvikling er, at styrkerne favner bredere end de færdigheder, børnene traditionelt bliver bedømt på i skolen.

”Du kan være dårlig i skolen, men rigtig god til at passe dit kæledyr. Omvendt kan du være rigtig god i skolen, men skolearbejdet dræner dig, og dine interesser ligger andre steder. På den måde kan styrkerne pege i helt nye retninger, når du skal vælge uddannelse”.

Elin Andersen understreger, at der ikke er tale om et struktureret coachingforløb, men et værktøj der matcher klubbens øvrige tilbud til de unge og er til rådighed for de pædagoger, der ser en interesse i at arbejde med styrker. Her i projektets tidlige stadie oplever hun stor interesse og nysgerrighed omkring kortene, og flere pædagoger har allerede testet dem i praksis. De første tilbagemeldinger bliver afsæt for videreudvikling af metoden, der skal tilpasses unge.

”Vi er meget opmærksomme på, at det netop ikke opleves som coaching eller terapi. Det er ikke vores opgave, og vi har heller ikke ressourcer til det. Vores hovedopgave er at arbejde med at skabe relationer dels mellem de voksne og de unge, dels de unge imellem, og indsatsen sker oftest her og nu, når muligheden for dialog og refleksion opstår”.

STYRKER RELATIONER I GRUPPER

Hun har også brugt styrkekortene til at skabe dialog og styrke relationer i pigegrupper.

”Unge mennesker udvikler sig i grupper, og det er altafgørende om man bliver accepteret i sin egen gruppe. Der er meget på spil. Noget af det, der virkelig rykker i pigegrupperne, er at ’forære’ en styrke til en anden pige og sætte ord på, hvad hun er god til. Så føler pigerne sig set på en helt ny og positiv måde. Det hjælper på den personlige usikkerhed, som mange teenagepiger går rundt med” fortæller Elin Andersen.

VELAFPRØVEDE VÆRKTØJER

I den pædagogiske verden er det ofte ildsjælene, der finder frem til nye metoder og introducerer dem for børnene. Sådan er det også i Midtbyklubben, hvor Elin Andersen er blandt fortalere for styrkebaseret udvikling. Med en baggrund som cand.pæd.psyk. er det ikke uden betydning, at der er evidens bag metoden.

”Det betyder noget for mig, at vi arbejder med velafprøvede værktøjer. Som pædagoger er vi kendt for at være kritiske og vil gerne selv have indflydelse på de værktøjer, vi arbejder med. Det skal altid være

engagementet og interessen, der driver det. Samtidig skal det matche vores øvrige aktiviteter og understøtte de gode værdier i vores klubarbejde”, understreger Elin Andersen.

FAKTA

VIA styrker - Values In Action

En af den positive psykologis grundlæggere, den amerikanske psykolog Christopher Peterson, ledte for godt ti år siden et stort hold internationale forskere i udviklingen af en klassifikation af centrale menneskelige styrker. Resultatet blev en klassifikation bestående af 24 såkaldte karakterstyrker fordelt i 6 overordnede kategorier. Forskningen bag VIA styrker er klar: Fokus på egne styrker har positiv virkning på menneskers trivsel, såsom mere selvværd og selvtillid, mindre stress, mere engagement og drivkraft og mere glæde.

Styrkekort gør det abstrakte konkret

Mange oplever det som meget abstrakt at tale om og forholde sig til et tema som styrker. Brugen af illustrative styrkekort gør det meget nemmere at hjælpe andre med at **Finde, Forstå og Forankre** egne personlige styrker. Styrkekortene bruges i dag af undervisere, vejledere, coaches, konsulenter og virksomheder, der arbejder målrettet med styrker. Kortene findes i forskellige varianter med udgaver målrettet unge i skolealderen samt voksne og er udviklet af henholdsvis erhvervspsykolog, MAPP Ebbe Lavendt, Center for Positiv Psykologi (<http://www.positivpsykologi.dk>), og stifter af Gnist, MAPP Mads Bab (<http://gnist.com>).

10 GODE GRUNDE TIL AT ARBEJDE MED STYRKER SOM LEDELSESREDSKAB

Dine medarbejdere:

- trives bedre
- er mere selvsikre
- har højere selvværd
- har mere energi og gejst
- oplever mindre stress
- er mere modstandsdygtige
- præsterer bedre
- er mere engagerede
- er bedre til at nå deres mål
- udvikler sig hurtigere og opnår vedvarende forbedringer

Kilde: CAPP 2010

OM FORFATTERNE

Artiklen er skrevet i et samarbejde mellem:

- Ulla Schade, journalist, kommunikationsrådgiver & coach, www.schadekom.dk
- Ebbe Lavendt, autoriseret erhvervspsykolog, Master i Anvendt Positiv Psykologi og ph.d.-studerende, www.positivpsykologi.dk
- Mads Bab, Master i Anvendt Positiv Psykologi, www.gnist.com

Citer venligst denne business case som: Schade, Ulla; Lavendt, Ebbe; & Bab, Mads (august 2012). *Styrker som kompas for unges valg af uddannelse: case interview med Midtbyklubben Århus om styrkebaseret udvikling*. København: Center for Positiv Psykologi.